

GRAU EN FISIOTERÀPIA

23029 - FISIOTERÀPIA MÚSCUL ESQUELÈTICA AVANÇADA

Informació general

- Tipus d'assignatura : Obligatòria
- Coordinador : Esther Mur Gimeno
- Curs: Tercer
- Trimestre: Tercer
- Crèdits: 4
- Professorat:
 - Juan José García Tirado <jjgarciat@tecnocampus.cat>
 - Raquel Muñoz Castro <rmunozc@tecnocampus.cat>

Idiomes d'impartició

- Castellà
- Català

Competències que es treballen

Bàsica

- B2_ Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les comptències que es solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi
- B4_ Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat

Específica

- E5_ Valorar l'estat funcional del pacient, considerant els aspectes físics, psicològics i socials
- E6_ Valorar el diagnòstic de cures de fisioteràpia segons les normes i amb els instruments de validació reconeguts internacionalment
- E7_ Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia atenent a criteris d'adequació, validesa i eficiència
- E8_ Executar, dirigir i coordinar el pla d'intervenció de fisioteràpia, utilitzant les eines terapèutiques propies i atenent a la individualitat de l'usuari
- E9_ Avaluar l'evolució dels resultats obtinguts amb el tractament en relació amb els objectius marcats
- E16_ Capacitat per portar a terme intervencions fisioterapèutiques basant-se en l'atenció integral de la salut que suposa la cooperació

Transversal

- T2_Demostrar capacitat d'organització i planificació
- T3_L'estudiant ha de ser capaç de desenvolupar habilitats en les relacions interpersonals i siguin capaços de treballar dins d'un equip intra i interdisciplinar

Descripció

Per a poder cursar aquesta assignatura serà necessari haver superat les assignatures de Fisioteràpia múscul-esquelètica i Patologia múscul-esquelètica.

Les àlgies de la columna vertebral constitueixen una de les principals causes de baixa laboral i discapacitat a la nostra societat. Per aquesta raó es fa necessari la formació específica dirigida a l'adquisició de competències que permetin fer una correcta avaluació i aplicació dels procediments terapèutics dirigits a la prevenció i el tractament de les patologies i disfuncions raquídies.

Aquesta assignatura presenta dues parts diferenciades que donen un enfocament analític i global sobre l'abordatge terapèutic de la fisioteràpia en les patologies i lesions raquídies. L'objectiu general de l'assignatura és que els alumnes desenvolupin les habilitats procedimentals necessàries per a poder fer una aplicació correcta de les tècniques analítiques de mobilització en els diferents segments del raquis. Així mateix, també integraran el treball actiu i propioceptiu, bàsic per l'estabilització segmentaria vertebral i el tractament de les àlgies vertebrals.

Aquesta assignatura disposa de recursos metodològics i digitals per fer possible la seva continuïtat en modalitat no presencial en el cas de ser necessari per motius relacionats amb la Covid-19. D'aquesta forma es facilitarà l'assoliment dels coneixements i competències que s'especifiquen en aquest pla docent. No obstant i això, en relació amb aquells continguts pràctics de l'assignatura en què resulti imprescindible l'adquisició de competències procedimentals i actitudinals per part dels alumnes, es pot considerar, si la situació sanitària ho requereix, la suspensió parcial i temporal d'aquesta amb el consegüent ajornament en la seva continuïtat fins que la situació de salut ho permeti.

Resultats d'aprenentatge

- Aplica, les tècniques manuals i instrumentals avançades per al tractament de les disfuncions múscul-esquelètiques. Avaluació de resultats i d'efectes adversos.
- Analitza els efectes produïts per les intervencions. Avaluació beneficis i riscos i estableix un criteri d'intervenció en funció de les prioritats i efectes perseguits.
- Estableix el protocol d'intervenció en funció de la negociació conjunta entre terapeuta i pacient.
- Aplica tecnologies per a l'avaluació del pacient. Incorpora nous instruments de mesurament que facilitin l'objectivació de les intervencions. Participa en la validació d'eines d'avaluació per a la seva incorporació en la pràctica clínica.
- Realitza el diagnòstic de fisioteràpia específic per a cadascuna de les especialitats clíniques amb la finalitat de determinar les disfuncions i minusvalideses que requeriran d'una intervenció específica de fisioteràpia.

Metodologia de treball

Sessions de classes expositives basades en l'explicació del professor.

Pràctiques en les aules específiques realitzades entre els alumnes per tal de desenvolupar les habilitats pràctiques relacionades amb els continguts de l'assignatura.

Avaluació continuada dels continguts de l'assignatura.

Realització de treballs grupals.

Continguts

Teràpia manual del raquis:

1. Cintura pelviana:

- 1.1. Biomecànica de les articulacions sacroilíaques
- 1.2. Patomecànica sacroilíaca
- 1.3. Avaluació funcional de la mobilitat sacroilíaca
- 1.4. Tècniques manuals de mobilització passiva sacroilíaca
- 1.5. Tests addicionals clínics ortopèdics

2. Columna lumbar:

- 2.1. Biomecànica de la columna lumbar
- 2.2. Patomecànica lumbar
- 2.3. Avaluació funcional de la mobilitat lumbar
- 2.4. Tècniques manuals de tractament dels teixits tous
- 2.5. Tècniques manuals de mobilització passiva lumbar
- 2.6. Tests addicionals clínics ortopèdics

3. Columna toràcica:

- 3.1. Biomecànica columna dorsal
- 3.2. Patomecànica dorsal
- 3.3. Avaluació funcional de la mobilitat toràcica
- 3.4. Tècniques manuals de tractament en els teixits tous
- 3.5. Tècniques manuals de mobilització passiva toràcica

4. Columna cervical

- 4.1. Biomecànica columna cervical
- 4.2. Patomecànica cervical
- 4.3. Avaluació funcional de la mobilitat cervical
- 4.4. Tècniques manuals de tractament dels teixits tous
- 4.5. Tècniques manuals de mobilització passiva cervical
- 4.6. Tests addicionals clínics ortopèdics

Teràpia activa del raquis:

1. Consciència Corporal

2. Exercici Terapèutic del Raquis

3. Tècniques actives d'auto-inhibició muscular del raquis

4. Treball Actiu amb Fitball

5. Introducció a l'auto-mobilització neurodinàmica

Activitats d'aprenentatge

Activitat	Hores	Competències
Treball en grup	10	B2, T2, T3,
Tutoria grupal	2	B2, T3, E16
Treball individual	5	B2, B4, E6,
Tutoria individual	3	E5, E6, E7
Pràctiques reglades	35	E5, E6, E7, E8, E9, E16
Estudi personal	45	B2, T2, E5, E7

Total	100	
-------	-----	--

Sistema d'avaluació

Aquesta assignatura s'avaluarà seguint els indicadors detallats en el següent quadre:

Activitat avaluadora	Ponderació	Competències avaluades
Treball grupal	20%	B2, B4, T2, T3, E16
Presentació de treballs individuals	30%	B2, B4, E6, E7
Pràctica reglada	50%	B4,T2, E5, E6,E7,E8, E9

En aquesta assignatura es proposen les següents activitats avaluadores:

- Treball individual: realització de qüestionaris curts (2 qüestionaris per cada bloc): 30 % de la nota final
- Pràctica reglada: prova final pràctica en cadascun dels dos blocs: 50% de la nota final
- Treball grupal: per grups de 4-5 persones, s'haurà de donar solució a una situació clínica. La presentació serà en format vídeo a través del Moodle: 20% de la nota final

Serà imprescindible aprovar la pràctica reglada en cadascun dels dos blocs (Teràpia Manual i Exercici Terapèutic), amb una nota mínima de 5; per a poder realitzar la mitja de la nota final de l'assignatura. L'assignatura quedarà aprovada, quan la mitja final correspongui amb una nota igual o superior a 5.

Els alumnes que no hagin superat l'assignatura, per no haver aprovat la pràctica reglada dels dos blocs, o perquè, havent-hi aprovat la pràctica reglada, la mitja final de l'assignatura sigui inferior a 5 punts, hauran de presentar-se a la recuperació de l'assignatura, que consistirà en un examen pràctic. La resta de les activitats avaluadores plantejades a l'assignatura (qüestionaris i treball grupal), no podran ser recuperades.

Assistència i Normes de conducta

L'assistència a classe sense respectar les normes bàsiques d'higiene i d'uniformitat en el vestit podrà ser sancionada. Donada la situació produïda per la pandèmia, s'hauran de contemplar i respectar les indicacions relacionades amb la seguretat i protecció en els espais pràctics, recollides en un document de l'Escola i que estarà a disposició dels alumnes en l'aula virtual. Tot el professorat serà coneixedor d'aquesta informació i vetllarà pel seu compliment. Durant les pràctiques en classe i especialment, durant les proves d'avaluació, els alumnes no podran dur objectes que puguin interferir en l'execució de les tècniques, com a anells, rellotges, braçalets, pendents llargs, etc. Així mateix, la higiene de les mans serà fonamental, amb unes ungles tallades curtes i netes sense pintar. Donat el caràcter pràctic de les classes i per a facilitar i realitzar d'una manera correcta els procediments palpatoris manuals i l'execució de les proves d'avaluació, serà necessari portar roba adequada com a pantaló curt i top, considerant que en moltes situacions la regió anatòmica avaluada haurà de quedar desproveïda de roba per a poder observar i palpar els relleus anatòmics.

Criteris específics de la nota No Presentat

Es considerarà aquesta situació quan l'alumne/a no s'hagi presentat a la prova final pràctica d'algun dels dos blocs.

Recursos

Bàsics

Bibliografies

- Calais-Germain B. La respiración. Anatomía del movimiento. Tomo IV. 1ª edición. Barcelona: Los Libros de la Liebre de Marzo.
- Maitland GD, Hengeveld E, Banks K, English K. Maitland's vertebral manipulation. 7th.: Ed Elsevier; 2005.
- Myers, TW. Vías anatómicas. 2ª edición. Barcelona: Elsevier Masson; 2010.
- Pilat, A. Terapias miofasciales: Inducción Miofascial. 1ª edición. Madrid: McGraw-Hill- interamericana de España; 2003.
- Souchard P. Reeducación Postural Global. El método RPG. Barcelona: Elsevier-Masson; 2012.
- Tixa, S. Atlas de anatomía palpatoria de cuello, tronco y extremidad Superior. Investigación manual de superficie. Barcelona: Ed. Masson; 2000.

Complementaris

Bibliografies

- Bienfait, M. La Reeducción Postural por medio de las terapias manuales. 3ª edición. Barcelona: Paidotribo; 2005.
- Busquet, L. Las cadenas musculares. Tomo I. 6ª edición. Barcelona: Paidotribo; 2002.
- Cook, C. Hegedus, E. Orthopedic physical examination tests: an evidence-based approach. England: Ed. Pearson; 2014.
- Denys-Struyf, G. El Manual del Mezierista. 3ª edición. Barcelona: Paidotribo; 2004.
- Genot, Neiger, Pierron, Péninou. Kinesioterapia. Tomos I, II, III, IV. Madrid: Ed. Panamericana; 1988.
- Gomariz, JR. Estiramientos de cadenas musculares. Barcelona: Ed. La liebre de marzo; 2005.
- Igual, C.; Muñoz, E.; Aramburu, C.; Fisioterapia general: kinesiterapia. Madrid: Ed. Síntesis; 1999.
- Kaltenborn, F.M. Fisioterapia manual extremidades. Madrid: Mc Graw-Hill Interamericana; 1999.
- Kapandji, I. A. Cuadernos de fisiología articular III. 6ª edición. Barcelona: Ed. Panamericana; 2006.
- Rodrigo, C. Miralles, M. Biomecánica clínica del aparato locomotor. Barcelona: ed. Masson; 1998.